

Zálohovanie obalov a jeho vplyvy z pohľadu výrobcov

Obsah

- ❖ Cirkulárna ekonomika význam
- ❖ Zálohovanie obalov ako dôležitý prínos pre cirkulárnu ekonomiku na Slovensku
- ❖ Povinnosti výrobcov- importérov
- ❖ Vplyvy zálohovacieho systému z pohľadu výrobcov
- ❖ Zvýšené náklady pre výrobcov v podobe administratívnych poplatkov od januára 2024
- ❖ Čo nás čaká v roku 2025

Význam cirkulárnej ekonomiky

- ▶ je to ekonomika alebo ekonomický model založený na uzavretom cykle obehového hospodárstva
- ▶ je to cesta bez odpadu, zero waste štýl
- ▶ zameriava sa na udržateľné využívanie zdrojov prostredníctvom ich opätovného využívania, recyklácie a minimalizácie odpadu
- ▶ predstavuje významný posun k udržateľnejšiemu a ekologickejšiemu modelu ekonomiky, ktorý môže priniesť výhody pre životné prostredie, ekonomiku a spoločnosť ako celok
- ▶ cieľom je znížiť spotrebu prírodných zdrojov, minimalizovať negatívne environmentálne dopady výrobných procesov a podporovať inovácie a udržateľný rozvoj

Zálohovanie obalov

- ▶ Zálohovanie obalov v Slovenskej republike sa týka systému zálohovania jednorazových plastových fliaš a plechoviek, ktorý bol spustený 1. januára 2022.
- ▶ Zálohovanie využíva systém obehového hospodárstva, uzavretia materiálového kruhu z fľaše do fľaše a z plechovky do plechovky
- ▶ Cieľom systému je podporiť recykláciu a znížiť množstvo odpadu v prírode, najmä plastového.
- ▶ Systém funguje tak, že spotrebiteľ pri kúpe nápoja v jednorazovej fľaši alebo plechovke zaplatí zálohu vo výške 15 centov (za fľaše a plechovky od 0,1 litra až 3 litrov vrátane)
- ▶ Po vrátení prázdneho a nepokrčeného obalu v automatizovaných zberných miestach dostane zákazník zálohu späť.

- ▶ Obaly musia byť označené špeciálnym symbolom, ktorý signalizuje, že sú zálohované a to symbolom Z v recyklačných šípkach a text ZÁLOHOVANÉ.
- ▶ Systém zálohovania je založený na vracaní použitých obalov do maloobchodných prevádzok, odkiaľ ďalej pokračujú do medzi-skladov a nakoniec do triediaceho centra v Kočovciach.

- ▶ V ňom dochádza k materiálovému triedeniu, plastové fľaše sa následne triedia podľa farebnosti. Výsledkom spracovania u Správcu v triediacom centre sú farebne a materiálovo roztriedené veľké zlisované balíky pripravené pre recyklátorov.
- ▶ Miera návratnosti plastových obalov a plechoviek od nápojov podľa údajov od Správcu zálohového systému n.o. za rok 2023 dosiahla v Slovenskej republike úroveň až 92 %. Cieľom bolo 90%.

► Zálohový systém spravuje nezisková organizácia poverená Ministerstvom životného prostredia vytvorená konzorciom 4 subjektov, ktoré zastupujú: asociácia výrobcov nealko nápojov a minerálnych vôd, výrobcov piva a zástupcov veľkoobchodu a maloobchodu

► Pohľady na zálohovanie a ich povinnosti:

Výrobca-importér

Distribútor-obchodník

Spotrebiteľ-zákazník

Výrobca- importér má povinnosť:

- Uzatvorenie zmluvy.
- Zálohovať jednorazové obaly na nápoje a dodržiavať výšku zálohu určenú zákonom.
- Zabezpečiť označovanie obalu tak, aby z takého označenia bolo zrejmé, že obal je pokrytý zálohovým systémom.
- Registrácia pred ich umiestnením na trh.
- Viest' oddelene účtovné záznamy o cene tovaru a výške zálohu.
- Uhrádzať Správcovi záloh za každý obal, ktorý uviedol na trh v súlade s uzatvorenou zmluvou.
- Uhrádzať Správcovi všetky náklady spojené s účasťou v zálohovom systéme.
- Viest' evidenciu o zálohovaných obaloch a ohlasovať Správcovi množstvá v ks a kg za každý mesiac.

Vplyvy zálohovacieho systému z pohľadu výrobcov

- ▶ Zálohovací systém z pohľadu výrobcov má viacero vplyvov, ktoré sú pozitívne aj negatívne. Výrobcovia, ktorí uvádzajú na trh nápoje v PET fľašiach alebo plechovkách, museli prispôbiť svoje procesy novému systému, čo ovplyvnilo ich prevádzku, náklady a vzťahy s obchodnými partnermi
- ▶ Tu sú hlavné vplyvy:
  1. **Dodatočné náklady:** Zálohovací systém pre výrobcov predstavuje dodatočné finančné náklady, a to najmä v podobe **značenia produktov** - každý obal musí byť označený špeciálnym kódom, ktorý umožňuje jeho evidenciu v zálohovom systéme. To si vyžiadalo úpravu obalov a výrobného procesu.

- ▶ **zálohového poplatku:** Výrobcovia musia predávať svoje produkty s pridaným zálohovým poplatkom, ktorý musia odvádzať systému. Tento poplatok môže dočasne ovplyvniť cash flow výrobcov
- ▶ **poplatok industry fee:** jednorázový poplatok za zber a spracovanie jednorázových nápojových obalov, ktorý najviac ovplyvňuje výrobcov. Poplatok sa od roku 2024 viac ako 5 násobne zvýšil.

2. Zvýšená zodpovednosť: Výrobcovia sú podľa legislatívy zodpovední za zabezpečenie, aby ich obaly boli vhodné na recykláciu a aby sa mohli opakovane používať. To môže zahŕňať prechod na ekologickejšie materiály alebo dizajnové úpravy obalov, ktoré zlepšia ich recyklovateľnosť. Pod tlakom verejnosti a regulácií sú výrobcovia nútení prehodnocovať materiály a dizajn svojich obalov s cieľom minimalizovať odpad.

3. Konkurenčné výhody a tlak: Zavedenie zálohového systému môže zvýšiť tlak na menších výrobcov, ktorí môžu mať problémy s financovaním a implementáciou potrebných zmien. Na druhej strane, veľkí výrobcovia, ktorí investujú do ekologických riešení a obalov, môžu získať konkurenčné výhody tým, že sa stanú lídrami v oblasti udržateľnosti.

4. Zlepšenie firemnej reputácie: výrobcovia, ktorí sa zapájajú do zálohového systému a podporujú cirkulárnu ekonomiku, môžu zlepšiť svoju reputáciu medzi spotrebiteľmi a obchodnými partnermi. Zodpovedný prístup k životnému prostrediu sa stáva čoraz dôležitejším kritériom pre zákazníkov, čo môže viesť k zvýšeniu ich lojality a môže mať pozitívny vplyv na imidž značky.

5. Regulačné tlaky: Výrobcovia sú povinní dodržiavať nariadenia a legislatívu týkajúcu sa zálohovacích systémov, čo môže znamenať dodatočné právne a administratívne požiadavky.

6. Dlhodobé úspory: Aj keď zavedenie zálohového systému prináša počiatočné náklady, v dlhodobom horizonte môže prispieť k úsporám vďaka zníženiu nákladov na odpadové hospodárstvo a suroviny, keďže recyklované materiály sa môžu opäť použiť vo výrobe.

- ▶ Pre výrobcov na Slovensku má zavedenie zálohového systému zmiešaný vplyv. Na jednej strane sú to dodatočné náklady, logistické výzvy a zvýšená zodpovednosť. Na druhej strane však systém podporuje ekologickú výrobu, zlepšuje firemnú reputáciu a môže priniesť dlhodobé ekonomické výhody pre tých, ktorí investujú do udržateľných riešení.

Zvýšené náklady pre výrobcov v podobe administratívneho poplatku od januára 2024

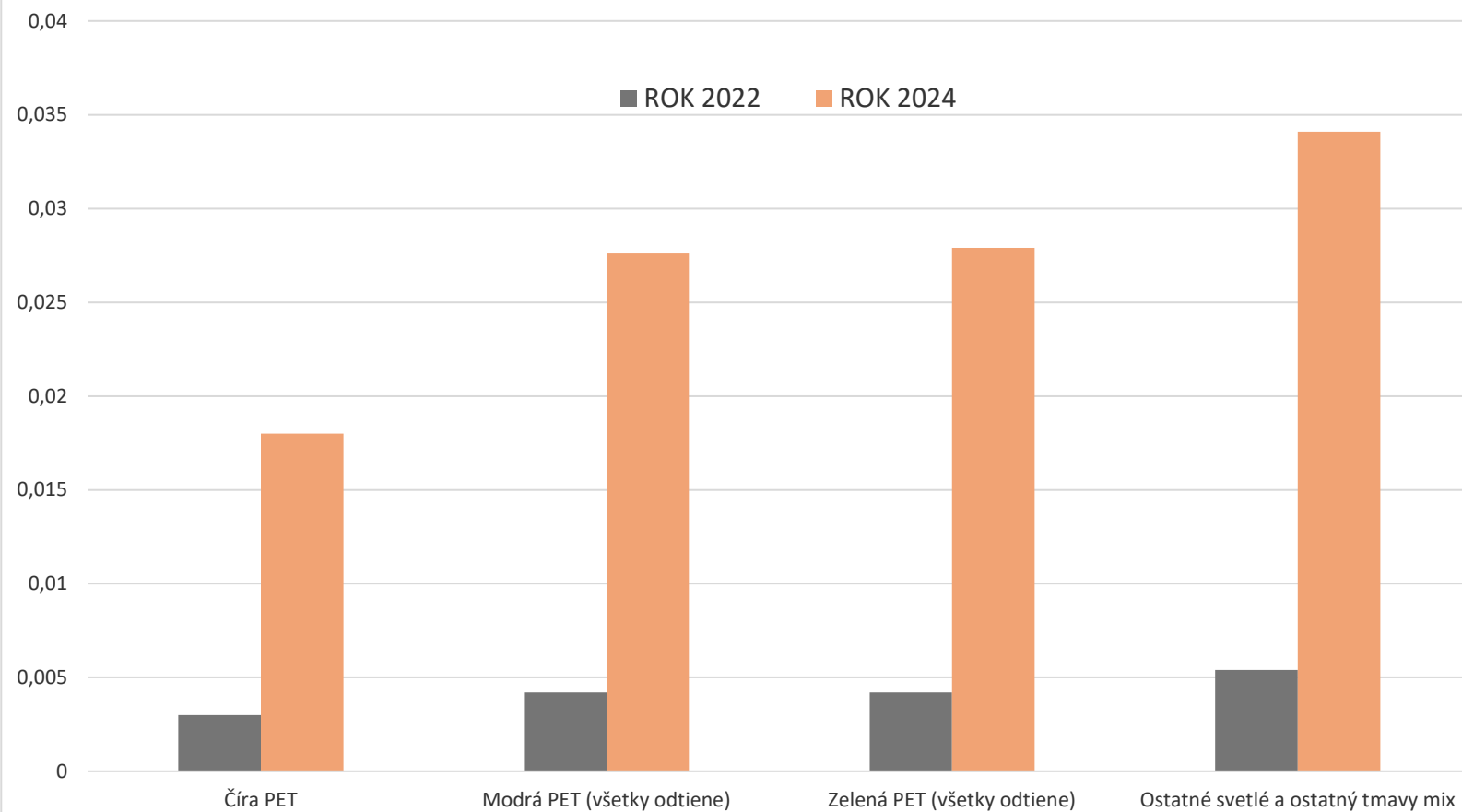
- ▶ Výška jednorázového poplatku stúpla viac ako 500 % na rok 2024.
- ▶ Zaujímavosťou je, že nezáleží od hmotnosti gramáže PET fľaše, ale jej farby.
- ▶ Číry PET je pre nás výrobcov najviac cenovo výhodný, preto do budúcnosti si určite aj iní výrobcovia prehodnotili farby PET preforiem, ktoré uvedú na trh.

POPLATKY VÝROBCOV POROVNANIE ROK 2022-2024

Poplatok **Industry fee**- poplatok za zber a spracovanie jednorázových nápojových obalov

DRUH (materiál, farba)	ROK 2022	ROK 2024	% navýšenie
	Cena v Eur/KS		
Číra PET	0,003	0,018	500
Modrá PET (všetky odtiene)	0,0042	0,0276	557
Zelená PET (všetky odtiene)	0,0042	0,0279	564
Ostatné svetlé a ostatný tmavý mix	0,0054	0,0341	531

Porovnanie poplatkov Industry fee

Čo nás čaká v roku 2025

- ▶ Európska komisia prijala smernicu EÚ 2019/904 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie na rok 2025 obsah PET fliaš musí obsahovať aspoň 25% recyklovateľného plastu vypočítaného na základe priemeru za všetky PET fľaše uvedené na trh na území členského štátu.
- ▶ Od 1. januára 2025 vstúpi do platnosti nový **zákon o dani zo sladených nealkoholických nápojov**, ktorý zavádza nepriame zdanenie balených nápojov s pridaným cukrom, sladidlami alebo inými zložkami. Cena za 1liter je 0,15 Eur.
- ▶ V rámci konsolidačného balíčka sa zavádza nová daň, ktorá sa bude od 1. apríla 2025 platiť z bankových transakcií, napr. pri úhrade faktúr.
- ▶ Bude sa navyšovať od Správcu zálohového systému industry fee na rok 2025 ?

Kontakt

Mgr. Daniela Slabá MBA

Riaditeľka pre environmentalistiku a bezpečnosť

MINERÁLNE VODY a.s.

slaba@minvody.sk

Baldovská

SAViOR

drobček

